

sua. et hec tria sunt de peccatis generalibus. i. mortalibus que sunt de necessitate peccata. non autem de venialibus. ad que quis non tenetur de necessitate. et ubi talia modica raro obaudiunt ab eo que alias agnoscit personam.

¶ Finit prima pars que fuit de potestate seu auctoritate professoris

Incipit secunda
pars libri primi. que erit de scientia confessoris. que erit duplex. Prima
§. s. que duplex est clavis ordinis. scilicet scientie et potestatis.

Acto de

potestate professoris. nunc videndum est de ipsorum scientia

Est enim duplex clavis ordinis. scilicet clavis scientie. et clavis potestatis. Unde Christus petro dixit. Tibi dabo claves regni celorum. Mat. xvi. Nota tamen quod ista scientia non dicitur clavis sed ipsa potestas discernendi atque examinandi. sine cognoscendi in foro scientie. et potestas determinandi seu diffiniendi causas. id est ligandi et solvendi sunt clavis potestatis. Ista vero duplex potestas est una in essentia sed duplex in effectu. Scientia autem acquisita non est clavis sed bene inuatur

uti clavis. et de his clavis habes dist. xx. per totum.

¶ Quarta scientia requiritur in confessore. §. ij.

Et quantitate scientie confessoris. quantum. scilicet opteat esse habere pietatem. dicit Augustinus. de pe. dist. vi. c. i. optet ut spiritualis iudex sciatur cognoscere que que dicitur iudicare. Dicit Thomas. in. iij. dist. xvij. in expositione littere. Hec scientia et si non sit maior. tamen dicitur esse tanta ut sciatur discernere inter peccatum et non peccatum. et peccatum mortale et veniale. et si in aliquo esset dubitatio sciatur dubitare ut possit ad peiores recurrere. Alibi autem in. iij. dicitur quod non tenetur sacerdos scire discernere. nisi in casibus que sint capitulata. et que mortalia contra. et que venialia ex genere. Sed hec nec sciens dicitur idem. puto quod peccat mortaliter talis audiendo. et eum institues plus peccat quam ipse et eius promittens institutum ministrare si sua interest tale prohibere. Dicit etiam quod in proplexis casibus sacerdos ecclesie parochialis dicitur esse ita discretus ut talia difficilia esse sciatur. nec esse procedendum in eis sine superioris consilio vel auctoritate. Hec Albi. in. iij. Guil. duran. in summa sua dicit quod quies professor se ingerit

Secūda pars libri primi

ad p̄fessiones audiēdas. toti
ens se offert ad r̄ndēdū d̄ q̄li/
bet z inēdū d̄ casibz inopiatz
z alias iandit̄. z q̄onibz seu
casibz valde p̄plexis. Debz ḡ
p̄fessor scire discernere int̄ pec
cata z differētiās pctōz. Uñ
scire dz p̄fessor si ea q̄ exp̄mit
sibi penitēs sint pctā vel nō.
puta an bella p̄ncipū z ip̄oz
exactōes sint licita v̄l n̄. z v̄tz
p̄cr̄ q̄ sūt sint liciti v̄l illiciti
z q̄n̄ ad restitutōz teneat̄ z q̄n̄
nō. z an ei debeat p̄hibere cōi
onem. vel concedere. quia si
confessor iudicat licituz qd̄ ē
illicituz. tā p̄fessor q̄z penitēs
in foueā cadūt. nisi forte p̄ba
bilis ignorantia eum excuset
puta si h̄z aliquem doctorem
autenticū z famosū cui⁹ opi
nioni innitit̄. Uñ si p̄fessor n̄
est expertus in casibz. ita q̄ nec
nonit dubitare n̄ per se iudi
care. cū piculo anie sue audiat
p̄fessiones. Hec gull. q̄ p̄f.
de pal. in. iij. disti. xix. oñdit
maiorē sciam req̄ri in eo q̄ se
ingerit q̄z in eo q̄ ponit̄ ad h̄
a superioribz suis ex obediētie
in iudicōe. z de p̄mo p̄t̄ intelli
gi dictū rigorosū. Gull. du
rañ. de sc̄do dictū. Tho. z Al
ber. Dicit em̄ ip̄e. Pe. N̄ is sa
cerdos h̄z clauē scie z potētie

i. autoritatē discernēdi z po
tentia ligandi z soluendi. licz
multi nō habeāt sciam debi
tā z ecōuerso. Vlti em̄ sacer
dotes habent sciam q̄ n̄ h̄nt
autoritatē discernēdi. sc̄di q̄/
dem sine pctō. s̄z p̄mi cū pctō
suo si h̄ p̄curaret. als si inui
ti ponerent̄ excusati sūt si p̄
posuerūt impedimentū n̄ se
auditi. Dun⁹. i. officii iudi
candi necessariū est. z p̄t̄ ad h̄
compelli. sc̄z ad officii iudi
candiz ad p̄latōz carens scia
z tūc nō peccat sicut i religio
nibz p̄suetū est fieri. Et qd̄ d̄t
Grego. q̄ si indignus est nō
debet obedire. z si dignus dz
obedire. intelligendum est d̄
illo q̄ h̄z defectus q̄ sūt iuris.
vicz irregularitatis. z tūc nō
dz obedire nisi ab eo p̄ disp̄
sationem moueat̄. als tenet̄
religiosus obedire. alioquin
q̄libet religiosus bonus q̄ re
putaret se indignū refugeret.
z sic soli indigni p̄mouerent̄
z ponerentur. Qui ḡo nō cō
act⁹ s̄z sp̄ōte accipit p̄t̄rē siue
p̄latōis. siue audiēdi cōfessio
nes nō h̄nt̄ sufficientē sciam
peccat. Sed q̄ inuit⁹ z coac
tus nō accipit s̄z suscipit non
peccat Uñ siue pctō ab iscio
haberi z suscipi p̄t̄. s̄z accipi

nō p̄t p̄tāl indicādi sine pctō
 Hec pe. Si tñ i eo cēt tāta ig
 rātia q̄ oīno inept̄ cēt. qz n̄
 etiā scit q̄ Tho. ⁊ Alb. dicūt
 sup̄. credo q̄ non excusaret a
 peccato. etiā si ex obedientia
 iniuncta poneret se ad id ad
 quod omnino ineptus est cū
 periculo animarum.

¶ An p̄fessor teneat scire an
 pctā in cōfessione audita sint
 mortalia vel venialia. §. iij.

¶ Et aut̄ p̄fessor teneat
 scire de oīb; q̄ sibi di
 cūt in p̄fessione an sint
 mortalia vel venialia. ¶ Hē
 ric⁹ in quolibet sic r̄ndendo
 distinguit. Peccata sūt i du
 plici genere. Quedā sūt pctā
 qz phibita. qz si n̄ essēt phibi
 ta non essent pctā. vt sūt oīa
 que sunt de iure positino. vt
 audire missā die dñico. semel
 in āno p̄fiteri ⁊ cōicari. ⁊ hu
 iusmōi Et talia tenetur q̄libz
 cōfessor scire. nisi habeat cāz
 rōnabile q̄ eū excuset. vt si for
 te tpe phibitōis erat in tra lō
 ginqua vel in carcere. Alia sūt
 peccata nō qz ab homine p
 hibita. sed de natura sui ma
 la sunt etiā si nō phibeant. et
 hoz q̄dam sunt capitalia. vt
 superbia luxuria ⁊c. H̄c enīz
 sunt q̄si elementar p̄ncipia q̄

de necessitate quēlibz p̄fesso
 rē scire optet. ¶ Quedā hō sūt
 pctā q̄ sūt spēs pctōz capita
 liū. vt illa q̄ recipiūt hoz p̄di
 catiōz vt fornicatō ⁊ ebrietat
 ⁊ hmōi. Fornicatio vero lu
 xuria q̄dam est. ⁊ ebrietat q̄
 dam gula. Et hoz pctōz spe
 cies q̄dā sūt q̄ ipoztāt maluz
 d̄ suba sui act⁹. eo qz statī no
 mīata habeāt ānerū malu m
 vt fornicatio ⁊ d̄ talib; ēēt cō
 fessor scire tenet̄ vtz sint mor
 talia vel nō. vel vēialia. Que
 dā hō d̄ suba sui act⁹ n̄ hūt d̄
 fornicatē. s; ex libidīe faciēte
 sicut cogscere vxorē ppriā n̄ ē
 pctm̄ d̄ se. tñ poss; q̄s vxorēz
 cū tanta libidine cognoscere
 qz cēt pctm̄ mortale. vt si eam
 cognosceret si etiā n̄ cēt vxor
 ei⁹. ⁊ de talib; nō optet qz cō
 fessor sciat vtz sint mortalia
 vel vēialia. qz n̄ p̄fiterē frequ
 ter scire optz. Alia sūt pctā q̄ sūt
 filie pctōz capitalium. vt illa
 pctā qz fines t̄minant ⁊ or
 dināt ad fines capitaliū. sicut
 dol⁹ ⁊ acq̄sio rei iniuste. ⁊ d̄
 talib; pctis frequē opinionēs
 sūt p̄rie inter doctores. ⁊ d̄ ta
 lib; non tenetur simplex cura
 rus non ordinarius scire vtz
 sint mortalia vel nō. Curat̄
 at̄ ordiari⁹ vt ep̄s ⁊ archiep̄s

Secūda pars libri primi

z ceteri alij supiores plati tenent scire. qz ipi sūt purgatores. z tenent alios purgari facere z illuminare. z iō tenent scire nouū et vet⁹ testamētū. bec ille. Caueat autē cōfessor ne sit p̄ceps ad dādā sniam d̄ mortali qñ nō ē cert⁹ z clarus. et vbi in aliq̄ matēia varie opiones sūt q̄pluriū z solēniū doctoꝝ. vtrū sit licitū vel illicitū sicut de non solūēdo decimas vbi nō ē p̄suetudo. pati tñ se ad dādū si ecclia peteret. q̄ dā dicūt eos eē in statu dāna tiōis. vt Inno. Alij hō dicūt q̄ n̄. vt Tho. Jo. an. z archi. z de emptōne iuriuz montis Flozētie. vl̄ imp̄stis venetoꝝ qd̄ q̄daz dicūt eē vsyram aliq̄ licitū dicūt. z m̄tra h̄mōi cōsulat tñ sp̄ q̄ turt⁹ ē a talibus abstinere. extra de sp̄. c. Iuuenis. nō tñ p̄dēnet p̄riū facientes. seu p̄riā opinionē tenētes. nec p̄pter hoc denegat ab solutionē. Sed vt dic̄ Guil. dicat p̄fessor q̄ illud faciēdo non est tutū s̄z dubiū. z iō bñ sibi p̄uideat. Si autē oīno cōscia p̄fessoris dictar̄z illud eē mortale z nō posset p̄sciaz deponere. qd̄ tñ dz. ad p̄silium sapientū recurrat z nullo mō dz facere p̄ cōsciam. qz pecca

ret mortale. xxviii. q. l. c. deinceps. s. ex his. iūcta glo. Sz cū illud tale esset p̄ cōem opinionē doctoꝝ: z cōiter sic seruat a sapientioribz. Quis aliq̄ue doctozem audiret p̄riuz tenere nō debet illi de leui ad herere. Quō hō quis debeat deponere in hoc p̄sciam erroream vel scrupulosam habet supra in prima parte. xi. ca. de conscientia.

¶ Q̄ iterāda est p̄fessio i sercasibus. s. iij

Lire etiā tenet p̄fessor s̄ q̄ sunt illi casus i q̄b⁹ tenet q̄s iterare p̄fessionē. z sūt q̄ttuoz fm̄ Pet. de pal. duo hō sūt ex pte cōfite tis. ¶ Prim⁹ fm̄ Pet. Tho. Ray. z Hostiē. z oēs alios. s. qñ aduertēt tacet aliq̄d qd̄ ē mortale vl̄ credit. vel p̄babilē dubitat eē mortale ex verē cūdia vel alia cā iniusta. tunc etiā mortale peccat p̄mittēdo fictionē in sacramento z notabile irreuerentiā. z iterare tenet talē p̄fessiones. Si tñ talē p̄fiterēt eidē cui z prius z ille habet in memoria pctā eius sufficit dicere illō occultatuz z illam fictionē fm̄ Guil. durān. imo etiā si n̄ h̄ret i memoria. vt patz in fine. iij. casus

Sed si dimitteret ex aliq̄ iu-
sta cā. puta quia pbabilr du-
bitat cū sollicitatē ad malū de
q̄ p̄fitef vel reuelatorē p̄fessio-
nis. l' dicēdo id cū sit p̄fessor
manifestaret pctm̄ qd̄ audi-
uit. puta si iniuste absoluit cū
nō debeat. r̄ in his casibz non
hūdo copiā. nisi tal' p̄fessoris
cui p̄fitendo aliqd̄ p̄dictorū
seq̄ret. tūc satis videt q̄ sit ex-
cusatus. Dicit etiā p̄dictus
Duran. q̄ si ex iḡrātia crassa
z supina aliqd̄ retinuit mor-
tale. qz noluit cogitare de suis
peccat̄z tenet totū iterare. Se-
cus si ex ignorantia pbabili
qz tūc solū illud qd̄ dimisit.
¶ Scdus ē fm̄ Tho. z Pe.
qū nō impleuit p̄niam seu sa-
tisfactiōez iniunctam p̄ mor-
talibz ex p̄temptu vel ex negli-
gentia. z est obligus ei⁹. si em̄
eius recordaret̄ adhuc possz
pficere. z tūc pficiendo itera-
re non tenet. et p̄cipue qū nō
est sibi p̄fix⁹ terminus quē n̄
possit trāsgredi q̄nis sibi sit
declaratum in q̄ ip̄az debeat
facere. vel ī alio tpe ip̄am sup-
plere. eo ip̄o aut q̄ facit sibi p̄-
positū nō implendi p̄niam si-
bi iniunctam p̄ mortalibz ex
negligentia vel p̄temptu pec-
cat mortaliter. qz tenet ad il-

lā sub p̄cepto. Secus s̄o est
de p̄nia iniuncta p̄ venialibz
ad quam nō tenet de necessi-
tate fm̄ Tho. Idēz si p̄niaz
iniunctaz p̄ mortalibz dimit-
teret ex impossibilitate. puta
ex infirmitate z hm̄oi. Possz
tū p̄nia iniuncta ab vno con-
fessore mutari ab alio cui cō-
fiteret̄. etiā sine audientia pec-
catorz illoz. p̄ q̄bz erat impo-
sita fm̄ Pe. de pal. de hoc in-
fra vide. ¶ Tertius casus fm̄
Pe. Tho. Ray. z Hostiē. est
ex pte cōfessoris. qū vicz no-
tabiliter est ignorās sacerdos
ita q̄ nescit discernē inf̄ mor-
tale z veniale de cōibz pctis.
z p̄cipue cum penitens ha-
bet casus intricatos z diffici-
les. Concordat Duran. z ad-
dit. z h̄ nisi penitens sit perit-
tus. z instruat confessorem.
Cum aut̄ vadit ad eum quē
scit idiotam z ignorātē tenet
iterare. h̄ duran. Qd̄ videt ī
telligendū qū pōt h̄re alium
sufficiētē. nam si alium h̄re
non potest. z mlto magis qū
est in piculo mortis pōt z de-
bet confiteri ei quem hz. Un̄
Aug. dicit de pe. dist. vi. Qui
vult p̄fiteri vt inueniat ḡraz
sacerdotē q̄rat scientem solue-
re z ligare. ¶ Quartus casus

Secūda pars libri primi

est ex pte p̄fessoris. est aut̄ im-
potētia absoluēdi fm̄ Petrū
Tho. Ray. ⁊ Hosti. qd̄ p̄t eē
dupl̄r fm̄ Pe. de pal. ⁊ Du-
rañ. v̄l qz hz p̄tātē artatā ab/
soluēdi. qz scz ab aliq̄b̄ p̄cis
ñ p̄t absoluere sup̄ior refuā/
te sibi illos. ⁊ tñ ab illis d̄ fa-
cto absoluir. Et p̄fess̄ illi cuz
ei p̄stat teneē itez̄ p̄fiteri. non
qd̄ oīa fm̄ Pe. de pal. s̄ illa
tñ de q̄b̄ nō potuit absolue-
re. aut hoc est qz nullam ha-
buit potestatem. ⁊ h̄ qz ñ erat
sacerdos q̄uis reputaretur.
vel qz nō subditus. vel qz in-
trusus. aut qz excōicatus vel
suspensus ab officio hm̄oi. et
absolutus a tali cū illi h̄ con-
stat teneē iterū confiteri qz re-
aliter non ē absolutus. q̄uis
ignozantia facti excuset eum
in conspectu dei. ac si esset ab-
solutus. dū nescit. fm̄ Tho.
in q̄libz. S̄z pe. de pal. i. iij.
dis. xvij. q. vi. sic distinguit. ⁊
notabilr. qz aut impedimen-
tū qd̄ hz absoluēs ē iur̄s d̄ni
vel hūani. Si iur̄s diuini. vi/
delicz qz ñ fuit baptisatus ta-
lis. v̄l nō ordinat̄. ⁊ i h̄ casu
absolut̄ a tali teneē iterū p̄fi-
teri h̄ scito. nec papa posset d̄-
p̄trario dispensare. Si h̄o i-
pedimentū est iuris humani.

puta qz suspensus est vel ex-
cōicatus ⁊ hm̄oi. tūc impedi-
mentū aut ē notoziz̄ aut oc-
cultū. Si notoziz̄. puta q̄a
manifeste v̄l publice s̄bera-
uit clericū. p̄p̄t qd̄ est excōica-
tus notozie. aut manifeste in-
trusus. scz p̄pter p̄cessiōez se-
culariū posit̄ in ecclia cura-
ta. ⁊ nō p̄ canonicā p̄cessiōez
p̄p̄t qd̄ titulum nō hz. n̄ po-
testatē sup̄ parochianos illi
ecclie. ⁊ talis p̄fessus isti tene-
tur itez̄ p̄fiteri h̄ scito. Si h̄o
ip̄edimentū est occultū. tunc
aut p̄fitens scit illud impedi-
mētū. aut nescit Si scit p̄fitē-
do illi teneē itez̄ p̄fiteri. ⁊ pec-
cat mortāl̄ cōicādo illi i di-
uinis. Sed si nescit ip̄edimē-
tū qd̄ etiā alijs occultū ē. ⁊ h̄
ignozantia facti. puta qz per-
cussit clericū nullo viden-
te. tūc ñ teneē iterare. Argum̄
tū ad h̄ d̄ scia serui q̄ liber pu-
tabat publice q̄ rata est. Sed
si hoc nesciret ignozantia iu-
ris. puta quia scit illum pec-
sisse clericū. sed credit nihilo-
minus ip̄m posse audire cō-
fessiones. non excusatur p̄p̄t
h̄ qn̄ teneat iterare confessiōez
fm̄ Pe. d̄ pal. Quir̄ casus i
q̄ q̄s teneē iterare p̄fessionem
fm̄ Pe. d̄ pal. ybi. s̄. est impe-

dimētū ex pte p̄fiterē? scitū vel
oblitū vl̄ ignoratū pbabilit̄
puta qz erat excōicat̄ maiori
vel minori excōicatōe. licz ne
sciret. z cū postea sciuit teneē
itez p̄fiteri absoluit̄. qz ligat̄
excōicatōe absolui nō potuit
a pct̄is. z pbabilis ignorātia
p̄seruat a culpa z a pena irre/
gularitatis. s; nō fac̄ eū nō eē
excōicatū. pp̄ qd̄ si tūc elige
ret vel sibi bñficiū p̄ferretur.
ignorātia nō faceret qz sibi ali
qd̄ ius acq̄rere. c. aplice. ex/
tra de cleri. excō. minis. Est at
min⁹ capax sacramētoꝝ a qz
p̄cipatōe directe excluditur
q̄ quozūcūqz alioꝝ. z iō ab
solutio nulla. Et dicit idem
Pe. qz i b̄ casu z in alijs i q̄b;
q̄s tenet iterare p̄fessionem si
p̄fiteret eidē nō oporteret ite/
rare pct̄ā explicite. s; solū im/
p̄licite. dicēdo. Peccaui in ill
q̄ als vob̄ dixi. sic si nlla fuis/
set absolutio de facto. Dila
ta em̄ absolutio p̄ multos dl/
es fieri p̄t. etiā si ip̄e oblit⁹ fue
rit. dū tñ p̄nā ei p̄us inotue/
rit. qz si nō tarasset penitētiā
tūc opteret ad memoriā redu
cere. vt moderaret̄ iuste. pp̄
qd̄ remittens ad ep̄m si nō ab
soluat debz p̄nāz inotescere.
quē post reditū ab solues in/

iūgit dicēs. facias quod tibi
dixi. qz ligare nō debuit an̄ q̄s
absolueret. ita z in proposito.
Nec Pe. Guil. etiā dicit qz
p̄nā nō req̄rit tātā p̄tinuita/
tē agēdoꝝ z dicēdoꝝ sic alia
sacra. S; i vna die p̄t fieri p̄s
p̄fessōis. et in alia die altera.
vl̄ in vna die p̄fessio audiri. z
i alia impendi absolutio. z in
iungi p̄nā pct̄oꝝ. ¶ Sextus
casus est qū q̄s facit p̄fessio/
nē in mortali sine p̄posito ab
stinendi. sed qz iste casus ha/
bet varias opiniones z satis
difficiles. ideo declarabit̄ in
sequenti. §.

An valeat p̄fessio ab inco
trito facta vt eam iterare non
oporteat. §. v.

Ha ex cō

v dicitōib; p̄fessōis ē qz
sit lacriabil. i. cū do/
lore seu displicētia de peccat̄.
saltē p̄m rōnez. Tñ querunt
doctores. Utz p̄fessio facta
a nō p̄trito. qz. l. nō dolet suffi
cienter. vel nō p̄ponit se absti
nere a pct̄is valeat ita qz non
teneat eam iterare. et respon/
det Pe. de pal. i. iij. di. xvij.
qz ad arg. h̄ ē triplex modus
dicēdi. Prim⁹ est qz nō va/
let ad remissionem culpe nec

Secūda pars libri primī

pene. nec tūc n^o recedēte ficti
one. vñ 7 tūc tenet itare. 7 h^o
ē opinio Soff. i. q̄libet. Ray.
7 Hosti. in sūma. Bonauētu.
in. iij. Durān. Rob. holcot.
Uincen. in speculo hystoria.
¶ Scđo mod^o dicēdi ē q̄ ta
lis cōfessio valeat ad remissi
onē culpe. qñ impenitēs cō
fitef 7 absoluit. lz tūc nō reci
piat fructū cōfessionis tñ re/
cedente fictione recipiet. sicut
dicif de baptismo. 7 rō h^o for
te est. qz sicut in baptismo im
primif character ad quē rece
dente fictōe sequif grā. ita in
pnia impmit qdā ornat^o ad
quē recedente fictōe seq̄t grā
Et h^o ē opinio Pe. Tho. Ri
car. in. iij. Jo. 7 Berū. in gl.
videt etiā esse d pe. di. i. c. mē/
surā. §. seq̄nti. Dicit em̄ qz nō
ē necesse qz peccata q̄ semel sa
cerdoti pfessi sumus eadē de
nuo pfiteamur Est et tertius
modus dicēdi p̄cordās am
bos. Aut em̄ talis nō hz intē
tionem confitēdi sacramen
taliter 7 absoluēdi. sed deri
dēdi. aut hz intentionem cō
fitēdi. In p̄mo cāu non li
berat a p̄cepto dīno de pfes
siōe. qz sine intētiōe nō pōt su
scipi essentia sacramēti qđ cō
sistit in vsu. vñ tenet iterum

pfiteri. Si autē intēdit tūc di
stinguēdū est. qz intēdēs imple
re p̄ceptū 7 suscipere sacra
mentum qđ ecclia pfert. aut
nullā hz pniam de suo pctō.
aut aliq̄. si nullā tūc pnīe sa
cramētū n̄ suscipit. qz p̄tās
hmōi sacramēti essētiāl q̄ cō
sistit in actu suscipiētis. ē act^o
interior. vnde sine eo nō ē. sic
nō ēēt m̄rimoniū si q̄s inten
deret vtz sacramētū suscipe
nō tñ consentire nisi i carna
lem copulā 7 ad tps. Sed si
aliquam hz pniam de pctis
suis. tūc itez distinguēdum
est. qz aut talē hz pniaz qz suf
ficit cum sacramēto. puta cō
tritus accedit ad confessiōez
exquo fit ibi contritus vi cla
uium vnde fugat fictio. 7 sic
non habz dubiū. qz 7 sacramē
tū suscipit 7 effectum eius. s.
remissionem pctoz. vñ nō te
net iterare. 7 silr imo forti^o si
accedit cōtrit^o. Si v̄o habz
talem pniam qz non sufficiat
cū sacramēto ad grām. qz n^o
etiā attritus accedit. tūc ē ve
ra opinio Tho. s. qz recedēte
fictiōe. tūc incipit valere con
fessio. 7 nō tenet pfiteri nisi fi
ctionē suā. puta si habuit qñ
daz dolorem impfectum. lz n̄
sufficiēter discussisset cōscī

etia sua. putabat autem discussis se quatuor sufficiebat. vel si dolebat de peccato preterito. non proponens cauere in futuro. aut econuerso. vel dolor non erat mortuus sicut debebat. ipse tamen secundum scientiam suam non erat fictus. sed secundum veritatem esset. et sic nihil celauit quod crederet mortale. et per omnes secundum suum iudicium percurrerent omnia que erant necessaria. postea autem certificatus de errore sue conscientie penitet de illo defectu. Potest igitur opinio Thome. multis modis saluari. Uno modo loquendo de eo qui fictus est per uentum possitiue. quod scilicet habet dolorem. sed ita imperfectum quod nec cum sacramento actu suscepto sufficit ad contritionem. nihilominus tamen habet imperfectum que est fictio non confitetur. quia credit esse sufficienter dispositus. et sic non scienter celat peccatum quod fuit in hoc. quod scilicet homo examinauit conscientiam suam sicut debuit. et sic quod erat error iuris diuini non tollit fictionem respectu ultimi effectus sacramenti. quod in probabilis. unde non excusat. sed tamen corpore que error tollit fictionem que excludit essentiam sacramenti unde verum sacramentum fuit. tali ergo que verum sacramentum suscipit ornatus impermissus. sed gratia non da-

tur. sed postea quando redit ad cor et recollit se non bene fecisse debitum suum ex negligentia sua oblitum. tunc incipit valere confessio et non tenet confiteri illa que prius confessus fuit. sicut fictus quia non fuit dimidiata et intentione. sed solum illam fictionem tenet iterum confiteri. Si autem fuit facta fictio positio. quod scilicet non dolet. et scienter celat. fuit scilicet confessio nulla. vel si confessus fuit scilicet non debuisset sibi dari absolutio. sed si data ei fuit dubium est. utrum ornatus sit impermissus. quo casu Thome. non potest intelligi. Secundo modo potest intelligi opinio Thome. quando est positio fictio. quatuor ad hoc quod non dolet nec proponit abstinere. tunc ista fictio non occurrat sibi ut confiteatur. nam actu cogitauit quod teneatur eam confiteri. tunc enim sicut de peccato quod occurrit que deest. sed non credit quod sit peccatum. aut quod sit mortale et de necessitate confitendum. proinde est actus fuisse oblitus per negligentiam. nam fecisset debitum suum de scrutando scientiam suam. in quo casu solum illud confitendum est. et eorum sacramentum licet sit hic ignorantia iuris diuini. et hoc modo potest sustineri dictum Thome. xxij. distictio. ar. i. in solutione ultimi arg. ubi di-

Secūda pars libri primi

cit q̄ iḡrātia iuris diuini nō
excusat a fictione. ⁊ fictalēvo
cat fictū. ¶ Tertio mō pōt su
stieri optnio Tho. loq̄ndo d
illo q̄ p̄fitec̄ cidē cui p̄us. ⁊ tē
nō optet iterare p̄fessionē pri
mam factā ei. licet fictam. eti
am si ip̄e sacerdos non reco
leret pctā prius sibi dicta. qz
nec q̄n cōfessio integra ē optz
q̄ recolat actu a p̄ncipio vs/
q̄ ad finē. ⁊ maxime qz h̄ suf
fict. s. absoluere ab oīb. ⁊ in
iūgere p̄niam p̄ fictione. ⁊ p
alijs q̄ tūc faciat p̄niam sibi
iniunctaz. Itē paulopost d̄t
idē ip̄e Pe. d̄ pal. q̄ cū p̄fitec̄
exp̄m̄t̄ fictioez suā. puta dic
se nō posse vel non velle p̄po
nere abstinere in futurū quē
absoluit sacerdos. q̄uis nul
lo mō debeat absoluere. al̄s
peccaret abutēs clauī. nec va
leret sibi tūc illa absolutio. tū
exq̄ intēdit absoluere ⁊ sac̄z
vez p̄ferre. videt̄ q̄ cōferat. ⁊
si tunc non h̄z effectū p̄p̄e il
lius in dispositioez. h̄bit. tū
postea q̄n cōteret̄ vel ex expe
ctatioe vel dispositioe ornatu
manente. Et si dicatur q̄ q̄
uis sit ibi forma. non tū ma
teria. ḡ n̄ ē sac̄m. materia em̄ ē
pctōz p̄rit̄. D̄m q̄ q̄n sibi
sua fictio n̄ occurrit vt p̄fitec̄

da. tūc n̄ ē p̄fessio dimidiata.
⁊ q̄n suā dicit fictioez cū alijs
pctis est p̄fessio integra. Et sic
materia p̄fecta. cui m̄tie p̄t̄ i
primi forma q̄ si fiat verū sa
cramētū erit. q̄uis fieri nō d̄
beat. Sic sacerdos h̄ns ho
stiam sup̄ altare pollutū non
deberet q̄dem celebrare. si ta
men celebrando s̄ba p̄ferret
eucharistia vera eēt. peccator
em̄ est materia sed imūda. ni
si saltem sit attritus. vel p̄fel
tio sine attritioe est materia i
mūda. Dec Pe. de pal.

De attritioe ⁊ contritione.

¶ Qz dictū est de p̄tri
e t̄tioe ⁊ attritioe quō pe
nitēs sup̄ ip̄is debe
at instruita confessore. It̄ de
ea clarius d̄dm est. ¶ Nota ḡ
fm̄ Tho. in. iij. disti. xvij q̄
differentia est inter attritioez
⁊ p̄ritōz. Nā attritio ip̄ortat
q̄ndā displicentiaz de pctis
s̄z ip̄fectā. Tū attrituz. i. aliq̄
mō tritū. sed p̄ritū importat
p̄fectam displicentiam d̄ pec
cati s. vnde p̄ritū. id est siml
totum tritum ⁊ in puluerem
redactum. Est autem contri
tio fm̄ Pe. in. iij. dist. xvij. do
lor voluntarie assumptus p̄
pctis cum p̄posito confiten
di ⁊ satisfaciendi voluntarie

Et fm eundē ea. dist. oportet
 q̄ cōtritiō habeat de oī pctō
 mortali. et rō est. qz in oī pctō
 mortali ē actualis auersio vo
 luntatis a deo. Et qz p̄traria
 p̄trarijs curant. ideo oportet
 q̄ in omni remissione pecca
 torz sit actualis conuersio ad
 deū z auersio a pctō. z hoc d̄r
 p̄tritiō. De pctis aut obli
 tis sufficit p̄tritiō general' cū
 conatu ad recordandū z do
 lendū. dolere etiā debet d̄ ob
 liuione pctōz q̄ p̄tingit ex ne
 gligētia. Si at̄ q̄rat si specia
 lis p̄tritiō de q̄libet pctō req̄
 rat. v̄l sufficiat vna generalis
 p̄ oībz. sic r̄ndet tho. i. iij. di.
 xvij. q̄ q̄ntū ad p̄ncipiū p̄tri
 tionis. s. cū q̄s de pctis suis
 cogitans dolet. z si nō dolore
 p̄tritiōis saltē dolore attritio
 nis oportet q̄ sit specialis do
 lor d̄ pctis q̄ q̄s hz in memo
 ria. s. q̄ntū ad terminuz q̄ est
 dolor iam ḡra informat'. suffi
 ciat q̄ sit vna cōmunis p̄tri
 tiō de oībz. tūc em̄ motus ille
 agit virtute dispositionū p̄ce
 dēntiū. z quia nemo scit vtrū
 habeat grām q̄ requirit ad
 p̄tritiōē. ideo nemo p̄t esse
 certus de sua p̄tritiōē nec per
 p̄ns de remissione. Et dicit
 Ricar. in. iij. di. xvij. q̄ si p̄si

tens in pctō mortali ē attritio
 d̄ suo pctō vt. pbabilis possit
 p̄sumere se esse dispositū non
 peccat absolutionē recipiēdo
 imo frequēter p̄tute clauis per
 susceptionē absolutionis for
 mas sua attritio z sit p̄tritiō.

Itē nota q̄ duplex ē p̄tri
 tionis dolor fm Tho. z Pe.
 in. iij. di. xvij. s. intellectualis
 q̄ ē q̄dā p̄fecta detestatio pcti
 fm rōnez. z dolor sensibilis q̄
 est dolor excitat' in pre sensu
 tiua cū alteratione z afflictōe
 corporis. Prim' dolor req̄ri
 tur de necessitate ad remissio
 nē peccati. et ille etiā solus est
 sufficiens. qz sic pctm̄ morta
 le sufficiēter p̄mittit' p̄ solum
 actū volūtatis. z p̄ cōplacen
 tiā deliberatā ratōis. ita suffi
 cienter destrui p̄t p̄ detestati
 onē volūtatis z displicētiāz
 rōnis. et hoc est etiā in ptāte
 nostra presupposita gratia.

Secūdus dolor. id est. sen
 sibilis etiā valet ad remissio
 nem peccati. s. nō est necessa
 rius. s. de p̄fectōe contritiōis
 nec est in ptāte nostra etiā p̄
 supposita gratia. Item do
 lor intellectualis non potest
 esse nimius. sicut nec chari
 tas a qua procedit potest es
 se nimia. sed sensibilis potest

Secūda pars libri primi

esse nimis. Et ideo oportet quod su-
mas per mensuram debitam ad con-
servationem subiecti. sic ex ieiun-
nijs et alijs corporis afflictionibus
Item nota secundum Thome in. iij. di.
xvij. quod vera contritio semper debet
manere in habitu. id est quod semper
debet habere istam dispositionem
quod quando recordatur de peccatis commis-
sis habeat displicentiam. saltem
secundum rationem. Item secundum Petrum in
iij. di. xvij. dolor maior intel-
lectualis debet esse de maiori peccato
habitualmente non actualiter. si
considerentur peccata in communi in quantum
sunt offensa dei. sed etiam in spe-
ciali dolor debet esse maior de
maiori peccato. quia maiorem rationem
doloris habet maius peccatum.
Dolor homo sensibilis conveni-
entia est ut sit maior de ma-
iori. quod non sit de necessitate.
Item secundum Thome in quolibet et
Inno. Contritio debet magis di-
ligere deum quam seipsum. culpa au-
tem est contra deum. pena homo est se-
ipsum. ideo debet contritio eligere po-
tius omnem penam sustinere quam de-
um offendere. Descendere autem
ad hanc penam vel ad aliam non
tenet. imo faceret fatum descen-
dendo ad ista particularia vel
alium super hoc sollicitando.
¶ Sedecim conditiones que re-
quiruntur in omni bona confessione.

¶ Dicit autem Thome in. iij.
p. di. xvij. quod confessio bo-
na debet habere sedecim con-
ditiones que in his continentur per si-
bus. Sit simplex humilis confessio
pura fidelis. Atque frequens
nuda discreta libens secreta
da. Integra secreta lacrima-
bilis accelerata. Fortis et ac-
cusans. et sit parere parata.
Sit simplex. id est non recitet in
confessione. nisi id quod pertinet ad
declarationem sui peccati. et etiam quan-
titatem. et non alie historie misce-
ant. Sit humilis. ut se miserum ac
peccatorem cognoscat sine ficti-
one. ¶ Pura. id est recta intentione
id est ut non reputet bonum vel
laudem ab hominibus. ¶ Fide-
lis. id est vera et sine ulla falsitate.
ut non dicat quod non fecit. vel
etiam habeat fidem de remissi-
one peccatorum suorum si se ipsum pe-
nitet. Atque frequens. id est sepe con-
fiteatur. istud tamen est de bono esse con-
fessionis. et non de necessitate.
¶ Nuda. ut sepe non involvat ob-
scuritatem sermorum. sed dicat ver-
ba ut intelligat peccatum suum cum
circumstantiis saltem necessariis.
¶ Discreta ut maiora cum ma-
iori potestate dicat. vel non plu-
ra simul. sed distincte loquendo
et dicendo numerum si fieri vel
scire potest. Ut etiam ut discre-

to et sufficiens ac perito confessor
 ri confiteatur peccata sua. Liberes
 voluntaria non coacta timo
 re verbis. ut pueri. vel timo
 re penarum temporalium vel infernali
 um principaliter. ¶ Verecunda
 ut erubescat et non se iactet vel
 mente gloriatur propter seculi va
 nitates aliquas. et precipue ibi
 confundatur ratio respectu di
 uine maiestatis offense. ¶ In
 tegra. ut nihil retineat de his
 que commisit. precipue de mortali
 bus. ¶ Secreta ut non publi
 ce sed occulte sacerdoti dicat
 peccata sua que eum possit ab
 soluere. Lacrimabilis ut do
 leat de peccatis commissis. et de
 testatur ea saltem intellectu rationis.
 ¶ Accelerata. ut que commisit
 peccata confiteatur. hoc tamen
 est de bene esse. ¶ Fortis. ut
 nihil dimittat pro verecundia
 ¶ Et accusans se et non ali
 os. nec in confessione se excu
 set et alios inculpet. Et sit pa
 rere parata. id est adimplere peni
 tentiam sibi iniunctam. et face
 re ea que habet necessario fa
 cere. ut aliena restituere si ha
 bet et huiusmodi.

¶ Finit pars secunda libri primi
 que est de scientia que requi
 ritur in confessore.

Incipit pars
 tertia primi libri de bonitate con
 fessoris. et habet decem. §. Et primo
 queritur de confessore duo de his habet. scilicet. tiorum
 dei. et zelum aiarum. §. i.

E bonita

De confessore in se in ex
 ercicio talis officii di
 citur Aug. de pe. di. vi. ca. Qui
 vult confiteri. Sacerdos ante
 quem statuit omnis languor in nul
 lo illorum sit iudicandus quam
 alio iudicare est promptus.
 Iudicans enim alium quem
 iudicandus condemnat seip
 sum. cognoscat igitur se et pur
 get in se quod videt alios sibi of
 ferre. Curet ut a se propiciat
 quequid in alio damnosum re
 perit. animaduertat quod deus quod
 dicitur. Qui sine peccato est ve
 strum. et. id enim liberauit pec
 catricem. quia non erat qui propi
 ceret lapidem. quod lapidaret
 qui se lapidandum cognosceret
 Nullus enim erat in peccato. in
 quo intelligit omnes fuisse reos
 nam venialia peccata sepe remit
 tebantur per ceremonias. Si quod
 peccatum in eis erat criminale
 rat. Detiores ergo in his sunt sacer
 dotes se prius non edificantes